

DE KAMPBODE

ADMINISTRATIE
KAMP BIJ ZEIST

OPSTELRAAD: L.J. DELREZ - C. DEROUX - K. QUINTENS - A. VERBIST - E. WEVE.

ALLE DAGEN
VAN 9 TOT 11 U.
BARAK 25

NIET TE SNEL ... MAAR OOK NIET TE TRAG

"Niet te snel," schreef mijn vriend E. V. in zijn artikel van 11 Maart, niet te traag voeg ik er aan toe en wel met recht.

"Niet te snel," zei hij, en hij wees op 't gevaarlijke van een sprong die ons doet struikelen en vallen op een wakken grond. "Niet te snel," zegt hij, en hij trekt de aandacht op al de kleinigheden die men moet overwegen en nariën vooraleer men den sprong wagen wil. "Niet te traag," zeg ik weder en ik wijs daarbij op al degenen die nooit nergens kwamen, omdat zij aan kleine beuzelarijen meer aandacht schonken dan het wel noodig was. Ja, het is weinig eervol door onvoorzichtigheid te struikelen, te vallen en zijn kleeven te bevuilen, maar toch vind ik het nog minder eervol recht op de beenen te blijven, maar alleen recht te blijven omdat men uit overdreven voorzichtigheid, uit gebrek aan durf, wat zeg ik, uit vrees voor den val, nooit geen sprong wagen durft. Hij die door overmaat gedreven een onvoorzichtigen sprong waagt en valt, kan zich nog meer oprichten, en door ondervinding geleerd bij een tweeden sprong er met meer geluk van afkomen.

Men kan hem zijn onvoorzichtigheid verwijten maar men moet toch bekennen dat hij moed heeft, dat initiatief en durf hem niet vreemd zijn, men moet toegeven dat hij is een man. Hij integendeel die steken blijft omdat hij, weerharder door allerlei kleinzieke bekommernissen, door eene belachelijke voorzichtigheid, door gebrek aan durf om den sprong te wagen, door gebrek aan moed om een mogelijken val vranch

in de oogen te zien, hij die blijft waar hij is en wat hij is, tevreden met wat de gewone loop der dingen hem brengt, wel meer verlangend maar zich de moeite ontriede om het te bereiken, hij die wacht tot het toeval hem zonder springen over de gracht brengt of de gracht heeft gedempt, om er over te stappen, hij is geen man, hij is alleen een dom werktuig, een onbewust werktuig, een wezen dat in den stroom des levens geworpen meeleeft met de anderen omdat het niet verder kan, zoals de draaitol daar een hinderhand op den grond geworpen draaien blijft toelang de verkregen kracht niet heeft aufgehouden te ageeren of de roep mag om zijne beenen slingeren, om dan eindelijk beweegloos neer te vallen, onbekwaam eene enkele poging te maken om op te staan en op nieuw te draaien.

Ik herhaal, ik vind het veel minder eervol een draaitol te zijn die zonder roep niet staande blijven kan, dan te vallen, hij het dan ook omdat de sprong slecht berekend was, als men maar den moed heeft na den val weer op te staan en op zijn krachten, zonder roep, weer van het draaien te gaan; en dat doet hij die springen durft altijd.

Teher, Brugge en Gent zijn niet op een dag gemaakt, maar wat nog meer waar is, is dat zij niet gemaakt zijn door iemand die van springen bang was. De oude Vlamingen die Brugge en Gent bouwden waren niet bang van hun kleeven te bevuilen, en hij die het eerst op die plaats zijn woning ging optrekken zag wel dat de bodem wak en glibberig was, maar zijn sprong was wel berekend en vallen deed hij niet. En juist dat veel zeggende spreekwoord, "Brugge en Gent zijn op een dag niet gemaakt," leert ons dat wij den sprong moeten wagen willen wij vooruit komen. Men die steden zijn niet op een dag gemaakt, dikwijls zijn zij weer opge-

staan tot ze eindelijk rasvast op hun beenen stonden dat zelfs de sterkste storm ze niet meer losrukken kon.

Wat een stok, zijn toedracht nemen, zegt mijn vriend E. V. Slechte raad, ik zeg het vrij laag, zij wel ooit remond op een stok leunende goed vooruit komen? een stok kan slechts de bewegingen hinderen, en daarom wie op een stok leunt is verdoemd om altijd en overal achteraan te komen. Op zijn eigen moet men leunen, op zijn gezond verstand, op zijn geestkracht, op zijn moed, op zijn uithoudingsvermogen, op zijn vaste en onbreekbare wil, daarop moet men leunen en op niets anders, en wie daarop leunt is sterk, is onoverwinnbaar.

En nu een laatste woord; neen het geluk ligt niet op den geldweg, maar denk ook niet dat zulk man, zoals ik daar straks deren die den sprong wagen durven beschreef, denk dan niet dat die mannen den sprong wagen voor het geld. Neen, het geld is hun meestal onverschillig, zij strijden alleen voor het gesegeen van den strijd, en dat gesegeen is juist datgene waar hun innerlijk waren het meeste naar verlangt, voor hun is de worsteling met al hare afwisselende kansen en haar onvoorzienbare voorvallen, met hare oogenblikken van angst en van gemot, en eindelijk met hare overwinning, voor hen is dat alles peerie even goed als het ruischende riet en de kwelende vogels voor den dichter.

En daarom zeg ik nogmaals, "Niet te traag," wat kan ons België geweest zijn waren de Belgen traag geweest, kan het wel eens een onafhankelijk bestaan gekend hebben, kan zijn handel en nijverheid het roover hebben gebracht, dat zij een voorwerp van na en afgunst waren voor zijne buren, maar ook van bewondering voor de gan-

sche wereld? Ween, niet aan voorzichtige trouwheid had ons België zijne welvaart te danken maar aan stante en helderriende durvers, aan al die eigenschappen die ik noemen spaande en zonder dewelke men geen man is, en die durf, dat zelfbewustzijn, die moed, dat gevoel van eigenwaarde waren het sok die België naapten tot den kalas te zeggen "tot daar en niet verder" en die durf zal het sok zijn die eenmaal de vrede geteekend, België op korten tijd zal maken wat het vroeger was, groot alhoewel klein, sterk alhoewel over slechts weinige krachten beschikkend, die durf zal het brengen op den eersten rang der beschaafde volkeren, die durf zal het toelaten te loopen in eigen richting. Daar die durf zal het zich bevrjden van de verplichting om anderen op de hielen te volgen, en zal het verkrijgen het vrij uitsicht voor zich dat vrij uitsicht dat opwekkend en verbeffend op de rintuigen werken zal en dere zal brengen tot het genieten van de edele schatten welke het innerlijke bergt. Die durf in een woord zal van België maken het eerste, het gractote, het schoonste ander alle landen, een land, een volk dat durft waardig, een land waardig van de Belgen en hun durvenden Vorot.

R. S.

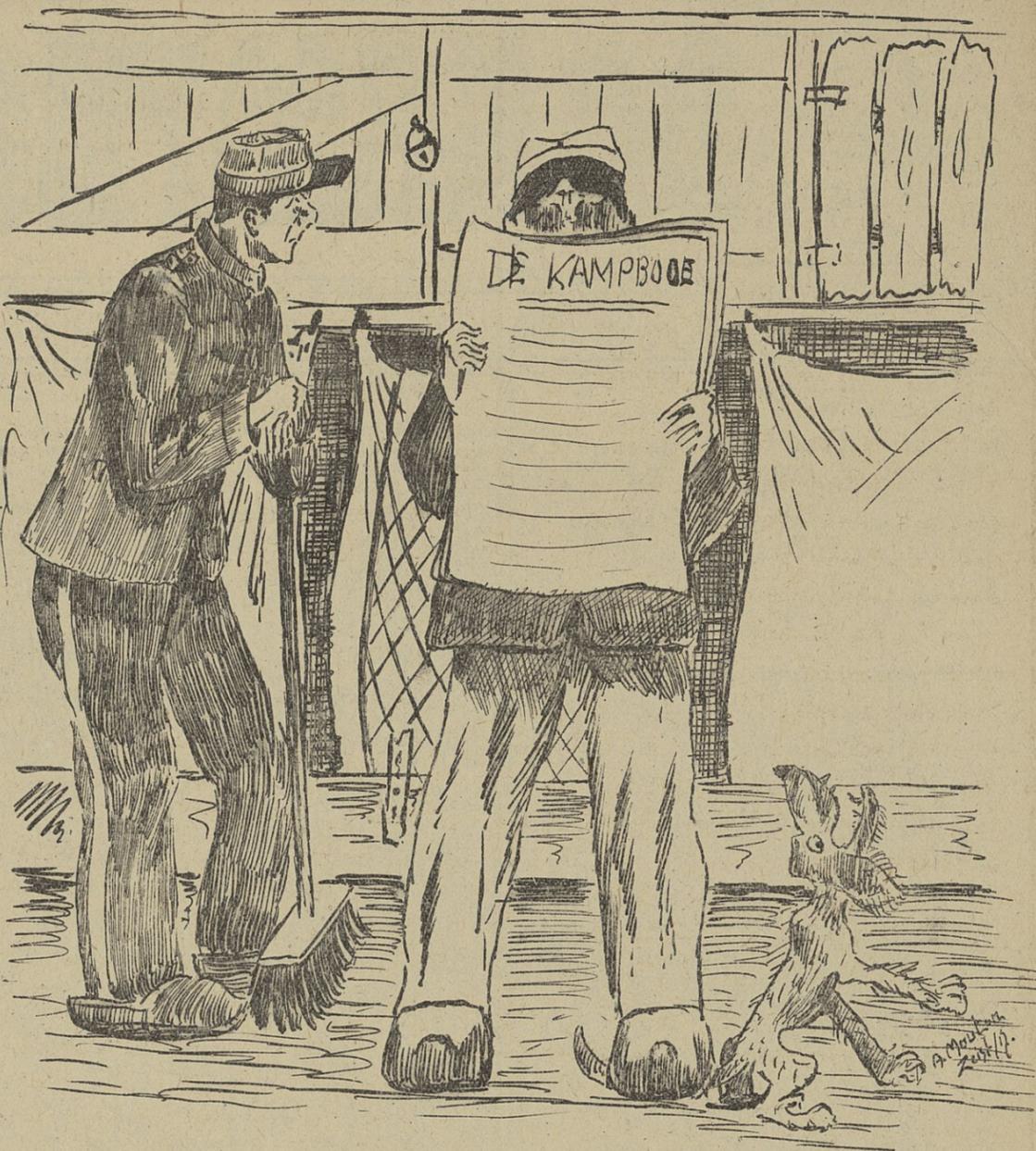
VROEG-VOGELLIED

door Mevr. E. H.
du Quene van Gogh

De late voorjaarchou ten spijt
De vogel kent zijn tijd:
De kleinste lenteschemering,
Verkondt hij door zijn blij gering
De vogel kent zijn tijd.

O, dat de frische lentedrang,
Die hem tot zingen naapt,
En rich moet uiten in gerang
Om wat hij voelt en hoapt,
Die sok de bloemen blazen doet,
En 't groen aan boom en stek
herrscht, het menscheijk gemaed
Tot nieuwe Hoepes wek! -

ZOEKT zij een vertrouwd
adres voor uwe rijwelen, onderdeelen en
naaimachines, wendt u dan tot
H. Welkens
Varkensmarkt 5 Amersfoort

1° Soldaat: - Kom die gracte schoomnaak. De Engelen
en Franschen kruiveren Noyon, Geronne en 140 andere dorpen
Lamerwacht: - Veed... wat 'n plaatscorvee.

BRIEVEN AAN

AMARYLLIS

De tijd in zijn jagende vaart
vliegt voorbij, en wij menschen, voelen
ons machteloos, onbekwaam zijn loep
te stemmen. Bij iederen ruk kijken
wij om: aan den eenen kant zien
we een weinig vreugde, genoege,
aan den anderen kant bitterheid,
smart.

Nu buiten, het angstvolle
gemisch eener wending reeds neer
druende motregen; en ik hoor
het dof gerucht van zware druppels
druipend van barakken op den
klam-natter-grond - Ermen van
droefenis, rouwvang om daed en
vergetelheid. - Op zulke avonden,
denken wij, kinderen van het Voor-
den, aan ons land. Het Vlaanderen,
't mystieke Vlaanderen, 't land van
mist en gemischte stilte, waar
wij eens leefden, waar we teken
in de wijde omdoming van nevels,
waar wij kinderen in 't vreedzame

vaderhuis, 't gebrat tegen de rinten
te peinsen stonden of wijgroam
luisterden naar verre angelusblok-
ken. - O de weldoend-grijze droef
geestigheid ander Vlaanderens miste
- lichten!

Herinnering: eens, in de
stilte van een predigen avond, stadi-
de ik de blaadjes uit mijner lief-
de-bloemen, en vraagde ik H.
Amaryllis, ze op te rapen en ze
te bewaren in de stille kamer van
mijn hart.

"Laten wij, de handen
hemelwaarts-geheven, onse harten
van liefde kloppen; want weldra
zullen onse harten niet meer kloppen,
en zal de aarde met al haar zwaar-
te op onse handen wegen." "paradi."

Mij dunkt, na alle overweging,
na alle ondersoek, komen wij tot de
plotsam, dat, in de ons omringende
levens-decors, allien liefde meetelt.
Al het overige is ijdelheid! Wat
is een leven zonder liefde?

- Drammen, idealist raepen er.
En nachtans, blijf ik, met al

den hartsdocht van mijn jeugd in de liefde gelooven. En ik neem niet aan, dat alleen de jeugd deze ontroeringen kent, om ze later alle te verliezen, één voor één, tot de wereld niets anders meer lijkt dan een groot gewelf van luidruchtige leegte. Wij hebben menschen gekend, die liefde gezocht hebben en niet vonden, wij hebben de wanhoopsrangen gehoord van hen die zoeken en niet vinden het hart dat een hart zoekt en niet vindt: O bitterheid --- En in de de hande duisternis van 't leven gaan ze klagen voort, als ze niet smikkend samenbreken.

Doch, er wordt in ons miserabel wereldje zoveel met 't woord "liefde" geschermd, zelfs wanneer slechts begeerte in samering komt. zoveel levens, zijn niet begeerte aan elkaar verbanden, en na korten tijd, gaan deze beide levens, alhoewel uiterlijk sameninnerlijk zoover van elkaar staand - ieder in dore eenzaamheid zijns weegs. Maar lichamen samen leven kan liefde wel niet gesloten zijn, en waar liefde niet gesloten is blijven menschen van alle ware levensgeluk verstoken.

Sommigen denken eens anders hart te koop. Doch harten worden niet gezocht, niet te grabbel gegaaid; en wie zich het

hart van een andere tot tijdelijk speelgoed maken, zijn Clowns in het leven.

Bouwen op begeerte, is bouwen op het sand, en bij den eersten wind wordt alles losgerukt, worden alle heerlijke levensdromen uiteengestraaid; bouwen op liefde is bouwen op de rots.

Mochte de zon heerlijk schijnen in onzen liefdetuin.

Moet duizend kussen

K

DIENSTREGELING

6. 679. Handen

Het steeds vermeerderende aantal handen in de legerplaats en klachten daaromtrent doen mij het volgende bepalen:

1. Het wordt tot nader order vergund aan ieder officier en mindere van den Inwendigen dienst, zamede aan ieder geventeneerde één hand te houden.

2. De eigenaar van een hand is voor dezen aansprakelijk; hij vergoedt eventueel veroorzaakte schade.

3. Het berit van handen, die gevaarlijk zijn voor menschen en dieren, is niet geoorloofd; evenmin van handen, die de rust verstoren of op andere wijze hinderlijk zijn.

4. Iedere hand moet voorzien zijn van een lederen halband met koperen plaat, waarop de naam van den eigenaar gegraveerd is.

5. Iedere eigenaar van een hand moet worden ingeschreven in een register, aan te houden door den Pl. Adjutant, na verplichte aangifte van den eigenaar.

6. Iedere hand welke aangetroffen wordt binnen de draadafsluiting der beide kampen waarop het bepaal de in de art: 4 & 5 niet is toegepast, kan worden afgeroakt.

7. Het aanleggen of plaatsen van handenkassen binnen de draadafsluiting moet zijn ten gensege van de H. O. van Galitie.

8. Deze order treedt in werking op 16 Maart e. k.

9. Het doen naleven van deze order wordt opgedragen aan den H. O. van Galitie, den P. A. en het hun toegevoegde personeel.

10. Deze order op drie exempls te doen voorlezen.

685. Leeraarskaarten.

Handers van leeraarskaarten mogen zich in het rayon van Soom rond de barak voor geventeneerde Officiers slechts bewegen langs Kamdofferlaan, Stomperweg en Kampstruikweg.

686. Verboden huis.

De toegang tot het huis Kramptjensalen no 13 te Amersfoort

ZIJ DIE GINGEN...

(Die "Kampbode" no 9 - 21 Januari

II

Na het verschijnen van mijn eerste opstel onder bovenstaanden titel, ontving ik brieven van menschen die hunne "aansiening, uit drukten om mijn zeer roerend artikel".

Bechter mijn doel is niet bereikt indien het enkel dien uitslag opleverde -

Eerstens, wilde ik in inrichting doen kennen - Bureau des Savens du soldat belge - opdat de anders en nabestaanden van "rijche gingen", zouden weten tot wie zich te wenden om in berit te komen der kostbare gedenkenissen. Tweedens, de aandacht vestigen op "de jongens van den Yzer", die er lijden en strijden, dag-in dag uit, immerdoor in doodsgevaar verkeeren met de vizie in het hoofd, in het harte van diegenen die ze achterlieten op het ongenaakbare

plekje gronds: België

Oproepen, de landgenooten, die buiten schot en schade leven in neutrale landen of achteraan, tot boetedoening en ingetogenheid, terwijl hun broeders, op eenige kilometers afstand, gedwongen medespelen in het afschuwelijkste bloeddrama van alle tijden en van alle volkeren...

Oproepen, tot een openlijk mea culpa de brooddranken yache raars, die fortuinen opstapelen gesmeed uit de ellende van eigen volk, en verbrassen het leeuwen aandeel, dat toekomt aan de kreupelen, de verminkten allerhande, de blinden --- Arme jongens, meestal wier vrouw en kinderen misschien aan 't verkruipen gaan van ontbering en droefenis, aan gene zijde van den Yzer, terwijl, zij hier, hunne zieke lendenen voortloopen.

Er zijn boekdeelen te vullen met de verhalen van wat de jongens leden, wat ze meemaakten en --- hoe velen sneuwden.

Ken, meer dan ooit, is elk individu een wereld op zichzelf; elk leven een boekdeel - Geen roman, maar de waarheid en niets dan de waarheid want, de tijd van 't romanleven is voorbij. - Het zijn thans histories met bloed geschreven in het wereldgeschiedenisboek.

Volgen opnieuw eenige uittreksels uit een dagboek van een geneueveld soldaat, één uit duizend.

Het is van een oud kantoorbediende in een kleine fabriek in den Brusselohen omtrek.

Hij behoorde tot de lichteing 1912 en was de oudste zoon van het huisgezin en de derde van acht kinderen. - Hij sneuwde half July 1916 en, meer dan waarschijnlijk, wachten de anders, met de kleine broertjes en zusjes, nog immer op de terugkomst van Jans; "Jannie" reiden de kleintjes.

Het zou mij inring leed veroorzaken moest ik door deze regelen, hun ongeluksbode wezen.

bewaard door de weduwe Bernoster wordt aan de geïnterneerde militairen verboden.

690: Werkkleding.

Overwerkgestelde geïnterneerden in het berit van werkkleding, bij de militaire censuur te Amersfoort opgelegd, moeten hiervan direct kennis geven (door den betrokken afdeelingcommandant) aan bureel 8 (werkstellingen). Dit bureel zal zich dan in verbinding stellen met genoemde censuur om de bestelde kleding naar bureel 8 te zenden. Bij het afpresenteren van den eigenaar voor de afreis zal de kleding worden uitgereikt.

De Kolonel
Oosterman

VAN ALLES WAT

Slechte raad. Het is in sommige buurten van Londen zeer onveilig. Men raadde een inwoner die al meer meermalen in de straten bestolen was, om een paar pistolen bij zich te dragen.

"Ik kan je danken", antwoordde hij, dan was ik te ook kroijt!"

Vreeselijke wraak. Men vroeg iemand, waarom hij zijne toediening gaf, dat zijne dochter met zijnen verklaarden vijand in het huwelijk trad. "Om mij te wreken,

gaf hij ten antwoord.

Fragment uit het journal eener reeis. In geen drie dagen heb ik iets anders dan water en lucht gezien. Een zeelandschap, zassals wij dit thans genieten, is door een schuldert gemakkelijk weer te geven, namelijk door een enkele lijn die den horizon voorstelt. - Desnoods kan men er eene halve van bij teekenen.

Wiskundige opmerking. Een mathe- maticus heeft berekend dat wanneer eene jonge dame op een bal voor alle dansen geëngageerd is, en zij onverschuldigd daardinst; hij een nog groater aantal malen op zulk een avond rondwentelt dan de raderen van een stoomboot.

Eene levensmaede. Het de maand Februari is eenige dagen te kort, maar de andere maanden zijn gezamenlijk eenige dagen te lang.

Hij heeft er twee leeren kennen Wat heb je er uit? Wat is er je over komen?

"Och gisteren avond heb ik eene aardige meid leeren kennen. Nou en wat kan dat?"

Wel mijn suwetje is er achter gekomen ---- en toen heb ik haar ook leeren kennen.

Ort rem. Filisof, oerde een geestig jong mensch aan een diner, is eigenlijk maar een andere be- naming van ichoot... En overmoeidig

wendde hij zich tot een professor in Filosofie tegenover hem. Niet waar professor, zoo geheel groot is de afstand niet tusschen die twee?

De professor haag beleefd in de richting van den jongen man: "Soms niet groater dan een tafel- breedte.

Onwaar Is het waar dat je elken avond geregeld met je vrijer aan de deur staat als wie niet thuis zijn? vroeg Mevrouw aan hare dienstmaagd.

Heusch niet, Mevrouw, hij stuurt ook dikwijls een ander van de compagnie.

Welgemeend Dochter des huises ruchtend. - "Ik wilde dat hij eindelijk mijn hand vroeg;

Herkenmerid. "Zal ik eens een woordje met hem spreken, Juffrouw? Heel plezierig. Gordon, mijnheer, is ik niet de zoon van mijn anderen vriend Kalf?"

Ik? neen.

Hoe is 't mogelijk! Daar kan ik waarlijk op gezworen hebben! Ge hebt precies Kalf's gezicht, precies Kalf's zogen.

Onbegrijpelijk Severancier. - Bij contante betaling geven wij 5 percent korting.

Student (ten toppunt van verbaring) Komt dat wel eens voor? R.S.

Mit de briefwisseling door zijn verwanten geronden gedurende de jaren 1914, 1915 en '16, heb ik kunnen opmaken hoe erg veel zij van hun Sonie hielden..

Sonie was verlaafd met een braaf meisje van zijn stand, uit eene kleine-burger-familie.

In ogenblikken van innigen liefdedrang, had hij wel eens, op bedekte wijze, aan moeder 't verlangen uitgedrukt om zijn meisje te huwen doch telkens was 's moeders dringende verzoek.

"Sonie, jongen, uitstellen tot de kleintjes uit den vullen zijn, en telkens had Sonie toegegeven.

Hij teekende aan in zijn nota-boekje, onder datum half August 1914: "Op moeders aandringen heb ik altijd verschoven Mora te huwen en wie weet of ik haar nog terugzie.

Glicht en onderliefde gebaden mij te gehoorzamen doch mi pyngt mij de gedenkenis er aan."

Hetgeen Sonie aantekende over zijn vertrek uit het vaderhuis

kan ongeveer geresumeerd worden in de volgende woorden:

toen hij opgeroepen werd, dreven er somber-dreigende onweerswolken aan den Europeischen gerichteinder en Sonie bevestigde dat er akelige dingen konden plaats grijpen.

Doch, hij wilde zich sterk houden en vooral moeder niet verontuusten.

In het "Kasteeltje", te Brussel, waar zijn regiment gekazerneerd was, stond alles in rep en roer en de manschappen marochklaar, toen hij er aankwam.

Moeder deed hem mitgeleide tot vóór de poort en gaf nog enkele aanbevelingen vooraleer zij afscheid nam.

Er bleef aan Sonie juist tijd genoege over om ransel en kledij te omgorden en weg te trekken met de anderen, die ook waren opgeroepen.

Naar de afreis uit Brussel schreef hij op een briefkaartje:

"Vader, moeder, wij vertrekken naar het Onbekende."

Sonie nam deel aan de verdediging te Luik; aan den aftocht van het bezettingsleger door Frankrijk tot Kales, ging sloop, landde te Oostende, om Antwerpen te gaan versterken. - De samentrekking zijner divisie gebeurde te Contich.

Hij deed mede den aanval over Mechelelen op Vilvoorden om een deel van het Duitche leger in den rug te gaan aanpakken - ten tijde van den slag van de Marne - werd gekwetst te Weerde door een geweer- kogel in de knie, en bleef er in verpleging in een boerenwoning. Naar Mechelelen en later naar Antwerpen overgebracht, waar hij in een krijgs- hospitaal werd opgenomen tot hij de overgave der Scheldestad.

In burgerkledij trok hij de Belgisch-Hollandische grens over en schepte op nieuw in te Vlissingen, om over Engeland in Frankrijk te komen.

Van Londen naar Falkenstone, vandaar naar Kales en stond, vanaf November 1914, aan den Yper. - Leed er al de ellende en al het ongemak

MILITAIRE VAKTAAL

BRUGBOUW

abord = toegang
 agrès de pont = brugmaterieel
 arche = boog
 arrière-ee = achtersteven
 attache de quindage = welspringing
 avant-ee = voorsteven
 avant de bateau = kopstuk (v.e. ponton)
 bac = veerpont
 bac à nacelle = voetweer
 bac à pontons = pontonvlot
 bac à vapeur = stoompont
 balancement = waggelen (v.e. brug)
 bateau d'équipage = ponton
 bâtir un pont sur un cours d'eau =
 een waterloop overbruggen.
 bau de pont = dekbalck
 billot de quindage = woelhaant
 bieler = sporen
 câble de pont volant = giertouw
 chapeau = bovenbalk (v.e. schraag)
 chevalot = schraag
 collier de quindage = woeltouw
 commande de pontage = sporkouw
 construction par bateaux successifs =
 pontsgewijze brugbouw.
 construction par portières = vakge-
 wijze brugbouw.
 construction par conversion = brug-
 bouw door aenking.
 cardage d'ancre = ankertouw
 corps-mort = landhoofd
 coupure = doorlaat
 courant = stroom
 courbe de bateau = kromhant
 culée = stoothoofd

degré d'immersion = indompeling
 destruction = vernieling
 écartement = spanning
 embarquer = gieren
 emplacement = ligging
 équipage de pont = brugtrein
 fargue = opbaaisel
 fausse pontrelle = koppelrib.
 faux quindage = losse rib
 garde-corps = (brug) leuning.
 halage = verhalen
 haquet = pontonwagen
 jeter un pont = een brug slaan
 longrine = langzigger
 longeron = onderzigger
 madrier de pont = dekplank
 maille = reep
 masse = moker
 montant = been (v.e. schraag)
 mouton = staander
 nacelle à rames = roeibaat
 naud d'ancre = ankertknaop
 naud de batelier = schippersknaop.
 naud de kisserand = roevers-knaop
 osciller = slingeren.
 palée = juk
 panier d'ancrage = ankermand
 passage d'eau = waterovergang
 passerelle = loopbrug
 pile = pijler
 pilotis d'ancrage = ankerpaal
 plat-bord = dolboord
 pont à treillis = vakwerkbrug
 pont de bateaux = schipbrug
 pont de chevalots = schraagbrug
 pont de circonstance = naastbrug
 pont de pilotis = jukbrug
 pont de pontons = pontonbrug

pont de radeaux = vlakbrug
 pont de radeaux = tonbrug
 pont d'une seule travée = eeverbrug
 pont en charpente = houten brug
 pont flottant = drijvende brug
 pont mobile = beweeglijke brug
 pont permanent = vaste brug
 pont provisoire = tijdelijke brug
 pont roulant = rolbrug
 pont suspendu = hangbrug
 pont tournant = draaibrug
 pont volant = gierbrug
 pont-levis = ophaalbrug
 pont-levis à bascule = wipbrug
 pontée = vak
 pontonnier = bruglegger
 pontrelle de quindage = sluitrib
 radeau de tonneaux = tonvlot
 replier (un pont) = afbreken
 substruction = onderbouw
 superstructure = bovenbouw
 tablier de pont = bruggedeck
 tangage = schommelen (v.e. brug)
 tasseau = grondbalk (v.e. schraag)
 tirage = jaagpad
 travée = spanning (v.e. brug)
 traverse = dwarsligger.

VOOR ONZE KRUGSGEVANGENEN IEDEREN WOENSDAG VAN 3 TOT 6 UUR IN HET BERG HOTEL - THEECONCERT

ten voordeele van Belgische krijgsg-
 evangenen met medewerking van
 welbekende kunstenaars. Het inkom-
 geld bedragende v. 30 fl geeft recht op
 een kopje thee.

zijner wapenbroeders en bleef er tot
 den dag op denwelken hij, bij een
 verkenning, den dood vond.

Hij werd verscheidene malen
 geciteerd op de legerdagorde zijner
 divisie; ridder geslagen in de hee-
 -pald II orde en bekwaam het
 Oorlogskruis met Palm!

De bekendmaking waarbij hem
 het laatste Cereteeken werd toege-
 -kend, luidde: "Voortreffelijk en
 moedig soldaat; heeft steeds de
 meeste koelbloedigheid aan den dag
 gelegd. Was vol toewijding in het
 uitoefenen van zijnen plicht en mist
 zijne makkers, in gevaarlijke ogen-
 -blikken, door woord en daad aan
 te moedigen.

Maakte heel den veldtocht mede
 vanaf Luik en werd een eerste maal
 gewond te Weerde bij Nechelen. Een
 tweede maal vóór Diaminden en een
 derde maal op een vooruitgeschoven
 luisterpost, tijdens een hevig bom-
 bardement.

Een vierde maal werd hij door
 een granaatscherf ---, het hoofd
 afgeslagen. Wat de spotkellers van de
 legerorder niet zullen geweten hebben
 en wat zij ook niet weten mogen is:
 het overgrootste sielewee van deren voor-
 -treffelijken en moedigen soldaat, de
 achting die hij zijne ouders toedroeg
 en de kinderlijke genegenheid tegen-
 -over zijne kleinere broertjesen zusters.
 - Evenmin als de dichtertelijke fijng-
 -voeligheid waarmede hij schreef
 over zijn verloofde en den weerrind,
 dien hij koesterde voor zekere feiten.

Wat hij dacht en aantekende over
 "Vrede en Oorlog" kan ik nu niet
 overschrijven: hij las Tolstoi.

Een bladrijde uit zijn notaboekje.
 Dat de lezer oordeele over het gehalte.
 Het droeg voor titel:

KERSTMISJUMERING

"Waar, als de grauwgrijze wolken
 hemel van het vreemde land waar we
 erbarmen zoeken, de grauwgrijze
 wolkenhemel, waartuit bij knooschenpoo-

ren dikke tranen persen als van de
 moeder om't verlies van een bemin-
 -den kelg, als van de gade om't heen-
 -gaan van den gezel en vader des
 kruisgerins, als van de maged om
 't vercheiden van den geliefde, strom-
 -fel ik voort door het krieke leven,
 omdragend in mijn harte, dat hamert
 als mokerslagen, al hetwee van gansch
 een wereld...

"Bij elk gepeins dat me bestaamt,
 bij elken blik waarmeé ik de toekomst
 tracht te peilen, niets ontwaarend
 dan droefenis en ellende.

"Rondan mij gaat alles de
 gewone gang, de gang van onheil
 en vernietiging, een jammerklich-
 -ten alomme huilen door het ruim
 --- en alle menschen broeders zijn.

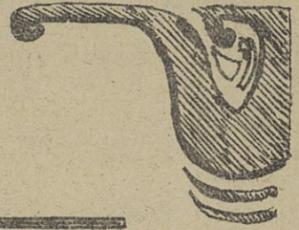
"Heden is het Kerstmisnacht.

"Engelen ringen: Gere aan hem
 in den Slaage, Vrede op aarde die-
 -genen van goeden Wil."

De Slaage, den 20 Januari 1917
 (Vrij België.) I. Lonsame.

PLAN VAN 'T KAMP

aan 2 1/2 cent.

Verkrygbaar bureel "De Kampbode."

BARAK 25 KAMP II

AMERSFOORTSCHE
MANUFACTURENHANDEL
DE FAAM
79. LANGESTRAAT
Verkoopt uitsluitend solide
goederen tegen zeer lage prijzen

WEST-FLANDRIA
VAARTKAAI TE ROESELAERE
Fabriek van cement-pennen. Eegels
buisen enz. Waterballen. Bergambalben
Citrus en aalruiten in gewapend beton
(systeem Monier). depôt in thausant
en Pommée, by
Jesona Cattaet BOGAERDSTR.
Eestwinder R. STEVAERT THOUROUT

FOTOGRAFIE TIP-TOP
UTRECHTSCHESTRAAT 21 NAARST
CAFE-BELGE
6 TIP-TOP FOTO'S FL. 0.25
6 BRIEFKAARTEN . 0.50
Alle soorten vreesden postzegels.
In en verkoop van alle soorten
boeken, platen enz.

GEDENKENIS AAN DEN OORLOG
RINGEN - BROCHES - PEN-
HOUDERS - PAPIERSNIJDERS
ENZ - ENZ
LAVALLÉE BAR 2 KAMP II

LANDBOUWERS
Denk er aan achter den oorlog dat
de draaibuisen aan de Buiseries d'
Kauwines by Doornyk de beste zij
Maak te by alle eerwige handelaars of
by gebrek hiervan aan den algemeene
verlegenswaardiger van België en Holland
R. STEVAERT THOUROUT w.v.l.

FOTOGRAFIE L. B. J. SERRE
Openturen van het huis
BUYLE VAN BRUSSEL
verschillende kunstwerken
Binnenland Belgische Personeel
KAMP I EN UTRECHTSCHEWEG 48
MATIGE PRIJZEN VERZORGDWERK

BELGISCH BAKKERIJ
C. A. STOOVE
UTRECHTSCHESTRAAT 24
Conque de Brabant
de Reims
de St. Nicolas et de Basselt

CH. GIESEN
VOORHEEN H. BEURSKENS
UTRECHTSCHESTRAAT 12
Goeden en petten Hemden Boordjes
in linnen, papier en Gummi Maniketten
Dassen, Handschoenen, Kousen linnen enz.
Belgen 10% korting.

MAGAZYN "DE DUIF"
Het goedkoopste adres voor Heeren en
Dameskleding Waschechte Dienstbod
Juponnen, Jurken en Sebooten
G. HAGEBEUK, HOF 12/18

GEBOUW ODEON
KROMMESTRAAT 38
BAL Alle dagen van 7 1/2 UUR
tot 11 u. uitgezonderd op
Vrijdag Zondag namiddag van
3 1/2 u tot 5 1/2 u.

FORTMANN ET HEHENKAMP
LANGESTRAAT 63
Magazijn van tapijten en bedden-
artikelen
GOEDKOOPE PRIJZEN
Specialiteit in wollen en katoen-
dakens.

J. HOOGLAND
KROMMESTRAAT 40.
verfwaren, vensterglas
lakken, vernissen, borstel-
werk enz.

J. J. SCHOLTE
HOTEL-CAFE-RESTAURANT
"DE KEIZERSKROON"
GROOTE CONCERTZAAL TEL. INT 379
PRIMA CONSUMPTIE
BILLIJKE PRIJZEN.

JOZEF KLEIN & ZONN
MOUWVUZEN & AMERSFOORT
In en verkoop van alle soor-
ten van boeken
aanbevelend als haven
Alten tekke op 't juiste adres.

LE
COURRIER DE LA PRESSE
BUREAU de COUPURES de JOURNAUX

"LIT TOUT"

JOURNAUX, REVUES & PUBLICATIONS
DE TOUTE NATURE
Paraissant en France et à l'Étranger
et en fournit les extraits sur tous
sujets et personnalités.
FONDÉ EN 1839 PAR A. GALLOIS
Ch. DEMOGÉOT, DIRECTEUR
21 Boulevard Montmartre PARIS 2^e
Service spécial d'informations pra-
tiques pour Industriels et Commerçants
Circulaires explicatives. Specimens et
tarifs sont envoyés franco.

TABAK EN SIGAREN
G. BOEKENHOOGEN
LANGESTRAAT 5 BIJ DE VARKENSMARKT
SPECIAAL ADRES VOOR TABAK
EN SIGAREN. PIPEN IN HOUT
AMBRE CALZINE GOUDRON ENZ
BESTE ADRES VOOR ZWARE
SIGARETTEN TABAK - - - -
BELGISCHE EN ANDERE SOORTEN
VERDER ALLES OORTEN ROOKERS BENOODIGDHENEN

Rookt
uitsluitend
DRAGON

BELGISCHE FA
EDOUARD PAGNOUL
HARDERWIJK
COURTIER IN TABAK
SIGAREN - SIGARETTEN
HEEL BILLIJKE PRIJZEN

 CAFÉ DE LA STATION VAN LINEN
SYMPHONIE { ALLE DAGEN VAN 6 TOT 11 U.
* CONCEPT * { ZON EN FEESTDAGEN VAN 4 TOT 6 U.
EN VAN 7 TOT 11 U.
PRIMA CONSUMPTIES . . . . .
- - - - - ZONDER PRIJSVERHOOGING
KOUDE BUFFET * * * * * TOEGANG VRIJ

L. HOUBAER AMERSFOORT
HEEREN EN KINDERKLEEDING. *Wilt u goed en goed-
koop gekleed gaan, bezocht dan onze magazijnen. Door
onze groote inkoop kunnen wij u voordelig bedienen.*
DENKT ER OM LANGESTRAAT 64-66 is het adres.

DENIJS VAN ROON. VARKENSMARKT
IS HET BESTE EN GOEDKOOPESTE ADRES + + + + +
* * * * * VOOR HOUTWAREN, BRAND-TIMMER-ZAAG
EN SNYDOOZEN ZAAGJES, MESJES, ENZ, ENZ
ELECTRISCHE WAREN, ENZ. TEL. INTERC 291

PROBEERT EENS
DE HEERLIJKE KOFFIE
AAN OF 66 PER 1/2 KILO
AANBEVELEND
J. VAN GENDEREN
ARNHEMSESTRAAT 3 TELE PH 104

Het goedkoopste en meest ge-
rochtste adres voor wollen,
garen en aanverwanten ar-
tikelen is nog steeds
LANGESTRAAT 80
C. J. V. NIEWKERK